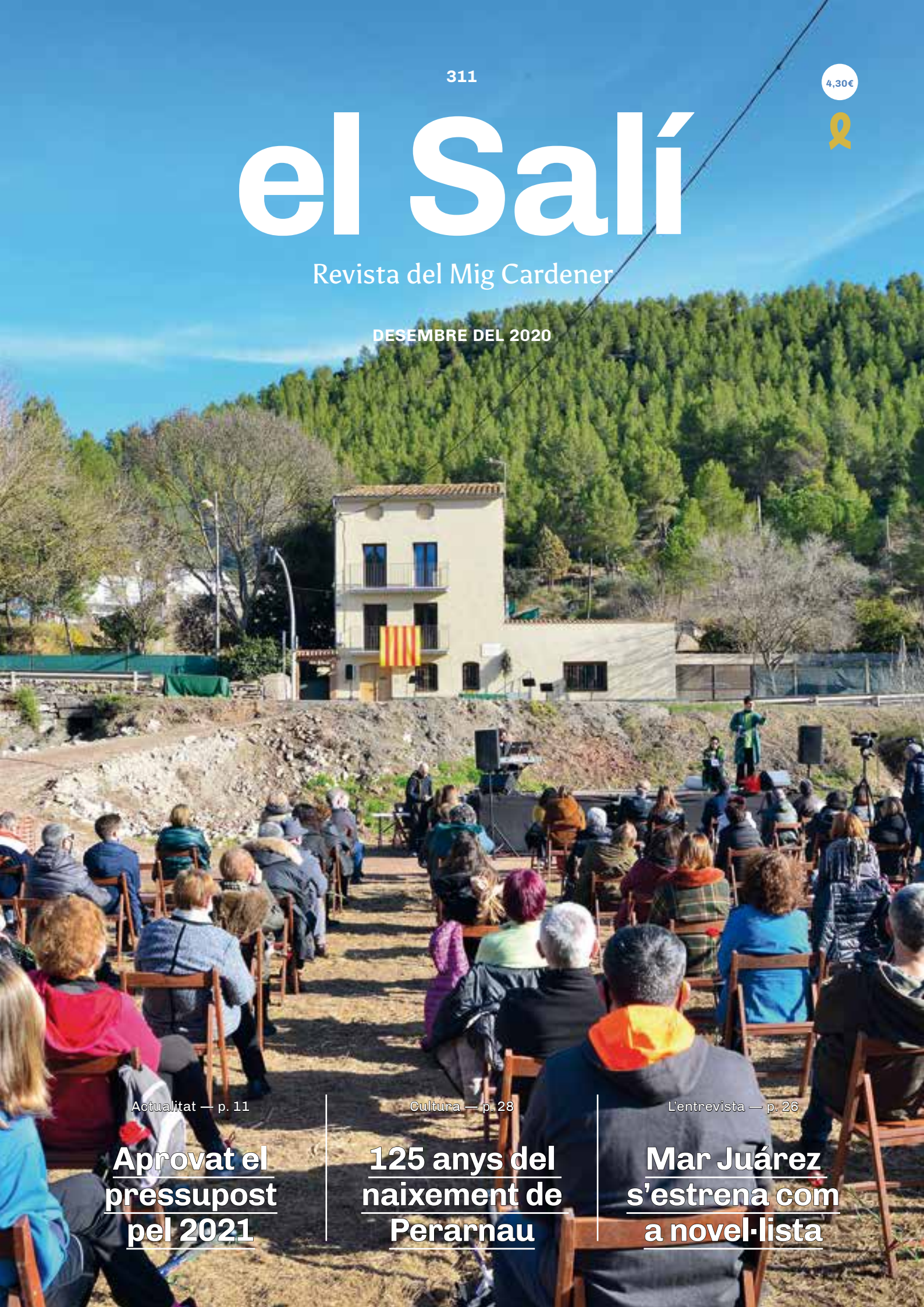

el Salí

Revista del Mig Cardener

DESEMBRE DEL 2020

Actualitat — p. 11

Cultura — p. 28

L'entrevista — p. 26

**Aprovat el
pressupost
pel 2021**

**125 anys del
naixement de
Perarnau**

**Mar Juárez
s'estrena com
a novel·lista**

Commemoració dels 125 anys del naixement de Salvador Perarnau a la seva casa natal

per Carles Codina i Molina

Salvador Perarnau i Canal va néixer el 13 de desembre de 1895 a la casa familiar de Cal Cabo, al barri de Fusteret. L'acte commemoratiu del 125è aniversari del naixement del poeta va celebrar-se el mateix diumenge 13 de desembre davant de la casa natal.

Cristina Martí i Toni Viñals van estrenar l'espectacle "Polsim d'Or", basat en els poemes d'El Senyor Pèsol i altres plantes i Cuques de llum, de Salvador Perarnau.

La periodista surienca Núria Balaguer va conduir l'acte, amb una introducció on va fer un repàs de la vida de Salvador Perarnau durant els anys que va viure a Súria. Va ressaltar que molts poemes i textos són records viscuts a Fusteret. L'obra de Salvador Perarnau es pot reviu perfectament al jardí del poeta, a les feixes de Cal Cabo, a l'hort i a la vora del Cardener.

L'acte va ser presidit per l'alcalde Albert Coberó, acompanyat de regidors de l'Ajuntament de Súria i membres de la Comissió Perarnau. A l'acte també hi va assistir en Lluís Cerarols i Cortina, director dels Serveis Territorials de Cultura a la Catalunya Central.

Després de l'ofrena d'un ram davant de Cal Cabo feta per l'alcalde de Súria, es va procedir a la recitació del poema La Finestra, a càrrec de la rebesnoda del poeta, Mireia Perarnau i Soto, acompanyada pel seu fill Pol Codina i Perarnau amb una introducció musical de clarinet.

En els parlaments Lluís Cerarols va destacar la importància d'homenatjar el poeta surienca, "doncs aquestes celebracions costen de fer des de la mateixa població de naixement, ja que no és fàcil de reconèixer la importància". En va destacar la seva obra i el fet que molt pocs poetes hagin assolit el mestratge en Gai Saber en els Jocs Florals.

Va valorar l'acte com a bonic, entranyable i patriòtic, pel fet de donar importància al que tenim més proper. Va admetre la seva sorpresa i haver quedat commogut en escoltar el poema La Finestra i comprovar l'estil del poeta surienca. Li va semblar una poesia deliciosa, d'enyorament de la infància i memòria dels seus records.

L'alcalde Albert Coberó va destacar de Salvador Perarnau que és de moment l'escriptor i poeta més destacat de Súria, i "tot i viure la major part de la seva vida fora de Súria, va mantenir sempre la seva estima per Fusteret i per la vila. Va utilitzar les paraules justes per adreçar

als infants molts dels seus poemes". Va definir Perarnau com a persona compromesa que sempre va defensar les persones més humils.

L'alcalde Albert Coberó va recordar que l'any 1995 Súria va celebrar el centenari del naixement del poeta surienc i es va nomenar Salvador Perarnau fill predilecte de Súria.

A continuació, a l'espai de l'hort on Salvador Perarnau va trobar inspiració per molts dels poemes, va fer-se l'estrena de l'espectacle *Polsim d'or*. L'espectacle va anar a càrrec de la companyia *Crea Moviment*. Va sorgir com la proposta familiar del festival poètic *Barcelona Poesia*. L'obra té el text de Marc Rosich que va basar-se sobretot en poemes de Salvador Perarnau, i un de Josep Carner.

La celebració presencial es va fer amb distància de seguretat, desinfecció de mans, mascareta i amb inscripció prèvia. L'acte es va poder seguir en directe pel canal de youtube de l'ajuntament de Súria.

Tots els assistents varen rebre un clavell en accedir a l'espai de celebració. La celebració va seguir-se amb totes les mesures. Núria Balaguer va cloure l'acte de commemoració amb l'expressió "Visca el poeta del clavell al trau!".

Membres de la Comissió Perarnau 2020-21 i familiars del poeta, davant de Cal Cabo, en l'inici de l'acte d'homenatge a Salvador Perarnau. Va presentar-lo la periodista surienc Núria Balaguer.

El públic va seguir l'acte d'homenatge des de l'espai habilitat a l'horta de davant de cal Cabo.

AJUNTAMENT

L'alcalde de Súria, Albert Coberó, va fer una ofrena floral al costat de la placa que recorda el naixement del poeta, en nom de tota la vila. Al detall, la placa, restaurada per a l'ocasió.

JORDI FONTS

Mireia Perarnau i Soto, rebesneboda del poeta, va recitar el poema "La Finestra", amb què el poeta Perarnau glossava el món d'infant des de la mateixa finestra de cal Cabo. La va acompanyar al clarinet el seu fill, Pol Codina i Perarnau.

La música en l'obra de Salvador Perarnau

per Marc Perarnau i Castellà

El 13 de desembre de 1895 naixia a Sùria el poeta, escriptor i intel·lectual surienc per excel·lència: Salvador Perarnau i Canal. A la mateixa vila natal, hi morí el 9 de gener de 1971. En ocasió dels 125 anys del naixement i dels 50 del traspàs de Perarnau, ens aproximem al personatge a partir de l'obra musicada.

*"Tots fem una bona gresca,
la guerra s'ha d'armar,
que visquin els japonesos
i el rus s'ha d'aterrar.
Aterrat. Aterrat,
les absoltes, les absoltes.
Aterrat. Aterrat,
les absoltes i colgat."*

Amb aquests versos jugaven els nens de cal Fusteret a primers del segle xx¹. Havia esclatat la guerra rusojaponesa (1904) i feia pocs anys que, a la primera casa del barri, cal Cabo, hi havia nascut Salvador Perarnau i Canal. Per jugar amb els altres infants del barri –"armats" amb banderes de paper i sabres de fusta- Perarnau, que tenia poc més de vuit anys, va posar la lletra i música d'aquests versos que glossaven el conflicte bèl·lic.

Al llarg dels anys, en el seu vessant de poeta i lletrista, no cal dir que la producció de Perarnau va ser més que prolífica. Com a poeta, Perarnau va glossar la música -un fet intrínsec a la rima i al vers poesia-, la cançó i la dansa en multitud de textos.

En l'àmbit musical, Perarnau no és conegut que composés res més enllà d'aquests versos d'infant. Durant tota la seva vida, però, i fins als nostres dies, han estat nombrosos els compositors que han musicat obres del poeta surienc per antonomàsia.

ARXIU MUNICIPAL SÚRIA

El poeta surienc Salvador Perarnau i Canal, en una imatge d'estudi de joventut.

1 PLANA, Ventura. «Salvador Perarnau», *Clarisme*, 34, 9 de juny de 1934, p. 1.

Opera Prima: El Cant de la Senyera

Per Pasqua del 1915, a Súria, va sortir una colla de caramellaires dirigida pel metge Domènec Quinquer. L'èxit va ser tal que, poc després, van decidir constituir-se en orfeó. Engegarien l'activitat el primer de gener de l'any següent, amb el nom d'Orfeó Surienc. En aquell concert de Cap d'Any, amb el Teatre Ateneu ple de gom a gom, va estrenar-s'hi l'"Himne de la Senyera de l'Orfeó Surienc". La lletra li va posar Perarnau i la composició, per a cor a una veu i piano, va anar a càrrec de Pastora Bové i Niubó, una jove pianista -que llavors acabava els estudis al Liceu- que feia d'acompanyant de l'orfeó. Tot i estrenar l'himne, la senyera no apareixeria fins per la Festa Major d'aquell mateix any. La peça, coneguda també com "El Cant de la Senyera" és el primer poema de Salvador Perarnau que va ser musicat.

Partitura de l'"Himne de la Senyera de l'Orfeó Surienc", musicat per Pastora Bové el 1915

Cap a Manresa: secretari de l'Orfeó

El 1918, Salvador Perarnau es traslladà a viure a Manresa. Durant els anys que va ser a la capital bagenca, va escriure força a diaris i revistes de la ciutat. Musicalment, però, no coneixem cap notícia d'aquells anys relacionada amb la seva obra. Sí que és sabut, però, que va ser secretari de la junta de l'Orfeó Manresà, com a mínim, entre 1920 i 1921.

Bosch i Humet: tres peces de "Cants a la Vida"

Poc abans de 1920, quan Perarnau ja era fora de Súria, arribava a la vila Emili Bosch i Bierge. Va treballar a la mina i va viure entre la Colònia i un dels xalets de tipus 8², a prop del camp de futbol. Va ser president del Centre d'Esports Súria³ (1929-1931) i corresponsal local al diari El Pla de Bages⁴. De família sabadellenca, va viure a Súria fins a la seva jubilació, l'any 1958.

Bosch venia de família de músics. El seu pare, Eusebi Bosch i Humet era compositor, pianista i violinista. Entre altres, va dirigir les escoles de música de Sabadell i Vic i va ser l'impulsor de la Banda Municipal de Sabadell. Aprofitant els descansos estivals, el músic passava algunes setmanes al xalet surienc on residia el seu fill.

Aquí va ser on devia conèixer el llibre "Cants a la vida", primera publicació de Salvador Perarnau, d'on musicà tres poemes l'estiu de 1931. El primer "La Serra", que va compondre per a cor d'homes a quatre veus. Seguí "Idi-li", en una versió per a tenor solista i quartet de corda. Tancà el cicle posant música a "Elogi d'una puntaire", també per a tenor acompanyat, en aquest cas, de piano.

De Bosch i Humet en coneixem dues incursions més en la música surienca però desvinculades de Perarnau. La primera, l'estiu de 1921, quan va compondre "El tren de Súria", un two-step per a piano dedicat al Centre d'Esports Súria. Més endavant, el 1930, va compondre la sardana "La festa de Súria", per a cobla.

Eusebi Bosch i Humet (Barcelona, 1860-1948) va posar a música a tres poemes de Perarnau l'estiu de 1931.

2 Arxiu Municipal de Súria. Fons Ajuntament de Súria. *Padrón municipal de los vecinos y domiciliados (presentes o ausentes) y transeúntes que se inscribieron en este término el día 1º de Diciembre de 1930. Provincia de Barcelona. Municipio de Suria.*

3 GARRIGA I GUIXÀ, Francesc. *Súria. Centre d'Esports Súria. 100 anys de blanc i negre*, Súria, Comissió del Centenari del Centre d'Esports Súria, 2011.

4 «Accident», *El Pla de Bages*, 8.583, 3 de setembre de 1932, p. 4.

A Barcelona: la producció augmenta

Tornem uns anys enrere. El 1923, Salvador Perarnau arribava a Barcelona. Hi viurà uns anys “que no vendria per res del món”, en paraules seves⁵. Musicalment, també seran els anys de més producció. La primera referència musical que trobem és que el març d'aquell any, el poeta surienc feia una conferència al local de la societat La Violeta d'en Clavé titulada “Cançonística popular catalana”⁶.

Pel que fa a l'obra musicada, la primera aparició de Perarnau en els ambients musicals barcelonins és l'abril de 1924. En el concert del Dissabte de Glòria de l'Orfeó Gracienc, aquest mateix cor interpreta la sardana “Dansant”⁷, amb lletra del surienc i música de Pere Jordà i Valls.

A partir de 1925, les notícies que vinculen Perarnau i música, comencen a augmentar. En aquella època, el surienc freqüentava els ambients literaris i musicals a Barcelona. Un dels llocs on acudia sovint eren els concerts de la Granja Royal. Allà s'hi trobava amb Domènec Moner i Basart, compositor més jove que ell que admirà sempre la poesia de Perarnau. Tot i que és possible que hi hagi més obres, és conegut que Moner posà música, com a mínim, als poemes “Oració humil” i “L'Alta Amor”, ambdós en versió coral⁸. Les dues formaven part del repertori habitual de l'Orfeó Barcelonès.

D'aquests mateixos anys són també les sardanes “Lloret de Mar” i “Montserrat”, en aquest cas amb música d'Artur Rimbau i Clos (1898-1978).

El Saló Doré de la Granja Royal, en una imatge dels anys 30. Als concerts que es feien en aquest local del carrer de Pelai de la ciutat comtal, Perarnau hi conegué Domènec Moner, que musicà “Oració humil” i “L'Alta Amor”.

5 ULISES. «En Salvador Perarnau ens diu...», *Suria*, 673, 5 de setembre de 1964, p. 1-2.

6 «Musicals», *La Veu de Catalunya*, 8.405, 3 de març de 1923, p. 12.

7 «El tercer aniversari del Foment de la Sardana», *La Veu de Catalunya*, 8.696, 17 d'abril de 1924, p. 5.

8 DOMÈNECH I MONER, Joan. *Domènec Moner i Basart, un compositor lloretenc a Barcelona*. Santa Coloma de Farners, Grup d'Informadors Sardanistes de Catalunya, 2009.

Els ambients culturals de la Barcelona de l'època, no fan més que obrir portes a Perarnau i conèixer cada cop a més intel·lectuals, literats i músics. Així doncs, a partir del mateix 1925 veiem com Perarnau comença a fer tàndem amb Joan Viladomat i Massanas, compositor de peces tan conegudes com “Fumando espero”, “El vestir d'en Pasqual” o “La Puntaire”.

Les primeres obres de les que tenim notícia són “La Sardana d'en Manelic” i “L'amor vetlla”. Les dues seran cantades pel tenor Frederic Caballé i gravades pel segell “La Voz de su Amo” el 1926⁹. El mateix segell publica també el 1926 “La mare cantora”¹⁰, cantada per Ramoncita Rovira. Amb lletra del surienc, musicalment estarà firmada per Viladomat i Vicenç Bou (avui conegut, entre altres, per ser el compositor de “Llevantina” o “Torroella vila vella”).

El conjunt Perarnau-Viladomat-Bou publicarà, més endavant, la sardana “La campana de l'ermita”. Vicenç Bou posarà música també a les sardanes “Nuri” i “Teresa”, amb lletra de Perarnau i Rossend Llurba, que edità la Casa Mozart el 1927¹¹.

Edicions publicades de “La Rambla”, amb música de Demon, i “La Sardana d'en Manelic”, musicada per Joan Viladomat.

Demon i Paco Madrid: el salt al Paral·lel

A la Barcelona dels anys 20 i 30, el Paral·lel era el punt neuràlgic de l'oci i els espectacles. Salvador Perarnau no va ser aliè a l'ambient que s'hi respira, i va entrar també en aquest món com a lletrista de cuplets, cançons per a revistes i altres peces teatrals.

9 «Selecció de les últimes novetats en discos marca “La Voz de Su Amo”», *La Publicitat*, 16.367, 3 de setembre de 1926, p. 3.

10 «Últimas novedades en discos marca “La Voz de Su Amo”», *El Diluvio*, 184, 5 d'agost de 1926, p. 28.

11 «Espectáculos. Musica», *El Diluvio*, 246, 14 d'octubre de 1927, p. 7.

El setembre del 1927 s'estrena al Teatre Apolo la revista "Reus, París i Londres". El llibret era de Francesc Madrid i Alier, *Paco Madrid*, i la música de Llorenç Torres i Nin, *Demon*. Eren dos dels principals autors de la Barcelona del moment. Per a "Reus, París i Londres" confiaren a Perarnau la lletra, a quatre mans amb Paco Madrid, de dues de les cançons de la revista: el vals *java* "La Xava de Sants" i el one-step "La Rambla". El 1929 serien gravades i publicades per La Companyia del Gramòfon amb la cupletista Goyita i l'Orquestra Demon's Jazz.

"La Xava de Sants" és segurament la cançó més coneguda de totes a les que va posar lletra Perarnau. La va popularitzar Guillermina Motta amb el seu àlbum "Remena Nena" (1970) i, posteriorment, ha estat cantada per Joan Manuel Serrat i Arrels de Gràcia.

Portada de l'àlbum "Remena nena", de Guillermina Motta, que popularitzà "La xava de Sants".

Les col·laboracions entre Perarnau i el mestre Demon van seguir durant els anys 30 amb l'enregistrament de la cançó "Ginesta, primavera catalana", cantada per Tino Folgar acompanyat de cor i orquestra.

Demon posaria, encara, música a dos altres poemes de Perarnau: "Nit de Caramelles" i "Aquesta és Barcelona". No serien publicades, però, fins el 1959, cantades pel tenor Pere Castells. Dels mateixos anys 30 són també les peces "Papallona" i "Rosa o estrella!", dos poemes de Perarnau que musicà Joan Camprubí.

L'obra mestra: La Vall de la Bruixa

El 1936 arriba l'obra musical, probablement, més rellevant de la trajectòria de Perarnau que -casualitats de la història- encara resta inèdita vuitanta-cinc anys després. Es tracta de "La Vall de la Bruixa", un poema líric inspirat en les Gorges de Carançà amb música d'Enric Morera, que la composà per a orquestra, cor i dos solistes, que actuen com a bruixa i caçador. En l'obra, un caçador es perd de nit enmig del bosc i, en demanar auxili,

li apareix un bruixa. Aquesta li demana que formuli un desig i el caçador advoca perquè se li aparegui la dona de la qual està enamorat. Enmig d'una dansa d'animals i bestioles, apareix la dona somniada pel caçador i, en besar-la, el caçador s'adona que és la mateixa bruixa. La sortida del sol del matí, acaba deixant escapar el caçador de les mans de la bruixa, amb el cant final del poema: "Himne del Sol".

Segons la premsa de l'època, aquesta obra va estar a punt d'estrenar-la la Institució del Teatre Líric Català el 1938, en plena Guerra Civil. El 1970, però, en un article de Ramon Fàbrega i Sivila al setmanari "Suria"¹², fet a partir de les explicacions del poeta, s'apuntava a que aquesta obra havia d'obrir la temporada 1936-37 del Gran Teatre del Liceu barceloní, que es cancel·là amb motiu de la guerra, un fet del que no hem trobat cap més referència.

Fragment de l'edició manuscrita de "La Vall de la Bruixa", l'obra musical més rellevant amb text de Perarnau. Al costat, el seu compositor, Enric Morera i Viura.

12 ULISES. «La vall de la bruixa», *Suria*, 951, 11 d'abril de 1970, p. 1-2.

La Guerra frena l'auge del poeta

Tot i l'esclat de la Guerra Civil -que arriba en un moment àlgid de la vida del poeta-, l'activitat política i cívica de Perarnau no s'atura i tampoc les seves col·laboracions musicals. És membre del grup "Sagetes Roges", un col·lectiu vinculat a Esquerra Republicana de Catalunya format per literats i músics que ofereixen recitals de poesia i concerts per mantenir els ànims a la zona republicana.

En ple conflicte ja, la secció musical del Comissariat de Propaganda de la Generalitat publica el primer volum del Cançoner Revolucionari Internacional (1937), amb 10 cançons en català i castellà recopilades per Otto Mayer-Serra. A Perarnau li encarregaren les adaptacions al català de dues obres: "Terra Lliure", amb música de Ferencz Szabo i lletra original d'Erich Weinert; i "Davant la Vida", amb música de Dmitri Xostakóvitx. Aquesta darrera va ser enregistrada el 1977 per la Coral Càrmina i el Grup Instrumental Català, sota la direcció de Carles Santos, en l'àlbum "Música de la revolució".

Primer volum del Cançoner Revolucionari Internacional, publicat pel Comissariat de Propaganda l'estiu de 1937. Les adaptacions al català de dues de les cançons són del poeta surienc.

BIBLIOTECA DE MONTSERRAT

Acabada la guerra, Perarnau s'exilià a França, d'on tornà el 1948 per instal·lar-se a Barcelona. De tots aquests anys, les notícies sobre la seva vida són escasses i no se'n coneix cap obra musicada.

Tornada a Sùria

El 1966, a Sùria es començava a preparar l'homenatge a Perarnau que acabaria sent el retrobament de la vila amb el seu poeta per excel·lència. Salvador Torruella, cantaire de la Llanterna i amic del poeta, li proposà fer unes estrofes dedicades a Sùria per cantar-les amb el coro¹³. Perarnau va respondre

¹³ Arxiu Municipal de Sùria. Fons Salvador Perarnau. Carta de Salvador Perarnau al president de la Societat Coral La Llanterna, 4 de gener de 1966.

a l'encàrrec i Àngel Noguera Alegre, germà del llavors director de la Llanterna hi posà música. La cançó, titulada "A Sùria", l'estrenà el mateix cor de la Llanterna en l'homenatge que Sùria tributà a Perarnau aquell any.

En els darrers anys de vida del poeta, ja instal·lat de nou a Sùria, eren habituals els festivals organitzats per la seva esposa i professora de piano, Benvinguda Coll. En alguna ocasió, s'hi havia interpretat "L'abella", amb lletra de Perarnau i música de Benvinguda Coll.

ARXIU MUNICIPAL SÚRIA

El cor de la Llanterna, cantant "A Sùria", amb lletra de Perarnau i música d'Àngel Noguera Alegre, durant la sobretaula del dinar de l'homenatge que Sùria tributà al poeta el 1966, al Saló Rosa de Cal Pau. Assegut, s'hi pot veure el poeta (primer per la dreta).

Coda: des de 1971 fins avui

El 9 de gener de 1971, Salvador Perarnau moria a Sùria. Les primeres obres musicades després del decés del poeta són de 1995. Amb motiu de la celebració del centenari del naixement del poeta, Sùria va celebrar diversos actes durant tot l'any. Per la festa de Sant Sebastià s'estrenà al Cinema Califòrnia l'espectacle "Perarnau, el poeta del clavell al trauc", de Jaume Esquius i Miquel (1972-2007). En el transcurs de l'espectacle s'hi sentí per primer cop la composició "Bombolla florida", que musicà Santi Arisa, i que llavors interpretà amb el músic surienc Lluís Cuadrench. El 1997 seria incorporada en l'àlbum Taverna de Poetes, del mateix Arisa, interpretada però per Lluís Llach. Més endavant, el 2000, Santi Arisa musicà el poema 'Captard', que va incloure a l'àlbum "Taverna tropical".

En l'acte de cloenda del centenari el desembre del 1995, també al Califòrnia, s'estrenà "La sardana del món nou", que musicà el també surienc Joan Pelfort i Ribera (1960), per a cobla i cor a quatre veus mixtes. En aquella ocasió, va ser interpretada

per la Coral Bell Repòs i la Cobla Súria, i ballada per l'Agrupació Sardanista. La versió instrumental forma part del CD "Sardanes a Súria", editat el 1996.

Posteriorment, sabem d'altres autors que en àmbits privats han musicat també poemes de Perarnau. En l'àmbit públic, les darreres composicions que coneixem són les de Toni Viñals sobre alguns dels poemes dels llibres "El Senyor Pèsol i altres plantes" i "Cuques de llum", que es van poder escoltar en l'espectacle "Polsim d'Or", estrenat davant la casa natal del poeta el dia que feia 125 anys del seu naixement (vegeu pàgina 28).

Que la música segueixi...

Indagar en l'obra musicada de Salvador Perarnau deixa encara alguns interrogants oberts. Hem trobat dues obres més de les quals, tot i saber-ne l'autoria, en desconeixem cap referència que ens permeti situar-les en una data concreta. Són "Himne a Catalunya", que musicà Josep Font i Sabaté en una versió per a una veu i piano i en una altra versió per a cobla. L'altra, "Mar nostre", una sardana per a cor de cinc veus mixtes d'Isidre Molas i Font.

És més que plausible que l'obra musicada no acabi aquí i n'hi hagi més, alguna que pot haver desaparegut i altres que poden aparèixer fent més recerca.

Estrena de "La sardana del món nou", composta per Joan Pelfort, en l'acte de cloenda de l'any Perarnau al cinema Califòrnia, amb la Cobla Súria, l'Agrupació Sardanista i la Coral Bell Repòs.

Agraïments

Glòria Ballús Casòliva
 Jaume Bransuela Alsina
 Joan Domènech Moner
 Montserrat Ferrer Suller
 Jordi Franquesa Amador
 Josep M. Laso Casahuga
 M. Antònia Oller Vers
 Lluís Portella Ferrer
 Associació de Mestres Directors
 Biblioteca de Montserrat
 Músics per la Cobla
 Orfeó Barcelonès
 Societat Coral La Llanterna

Almanac Surienc

per Josep Reguant i Agut

Ara fa 25 anys

Actes finals de l'Any Perarnau. D'esquerra a dreta: Pere Abellán, Maria Juncadella, Josep Colet Giralt (poeta, antic deixeble i coneixedor de l'obra de Perarnau), Mercè Casahuga (regidora de Cultura), M. Rosa Gasset, Maria Altimiras i Josep Perarnau Gall (nebot de Salvador Perarnau). (Fons Vila-Vers)

Cloenda
de l'Any
Perarnau

Diumenge, 10 de desembre de 1995

Ara fa 25 anys

Programa Cloenda de l'any Perarnau.

Ara fa 50 anys

En Dario és detingut i torturat

Gal·la García en el seu llibre: "El moviment obrer a la comarca de Bages 1939-1982", escriu: "La primera gran concentració que va tenir lloc a Manresa en plena dictadura franquista, va ser en el mes de desembre de 1970, va ser una manifestació en contra del consell de guerra de Burgos. Va finalitzar amb la detenció d'un dels manifestants: en mig de la pacífica manifestació Joan Dario Olives Mercadal va llençar un crit a l'aire "Amnistia, llibertat. Assassins" (altres diuen que va cridar: Franco asesino).

Ràpidament va ser detingut per la policia. Va passar nou dies a la presó de Manresa i llavors va ser posat a disposició del jutge, que decretà la seva llibertat.

El 4 de gener de 1971, però, arribaren a la presó de Manresa un grup de policies de la

Brigada d'investigació Político-social i se l'emportaren detingut a Barcelona, on va ser de nou interrogat i maltractat. Hi va romandre fins el 13 de gener de 1971, dia que el dugueren a la Model fins el 16 d'abril de 1971, tot i que el jutge de Manresa havia decretat la seva posada en llibertat. Va ser un acte de represàlia molt fort que va sacsejar durament el moviment obrer clandestí de la comarca. Joan Dario Olives, conegut amb el nom de guerra de Martí, treballava, al final dels anys seixanta, a les mines de potassa de Súria, i n'havia patit en primera persona les dures condicions laborals. Formava part de les il·legals Comissions Obreres i ja estava marcat per les autoritats com un element que calia controlar. La seva tasca de conscienciació sindical va fer créixer unes reivindicacions laborals al si de la mina i ja a l'any 1970 les autoritats franquistes el consideraven una persona non grata. Quan el van posar en llibertat, Joan Dario Olives va tirar endavant la denúncia per detenció il·legal contra l'aleshores governador civil, Tomás Pelayo Ros".